

ASORKD

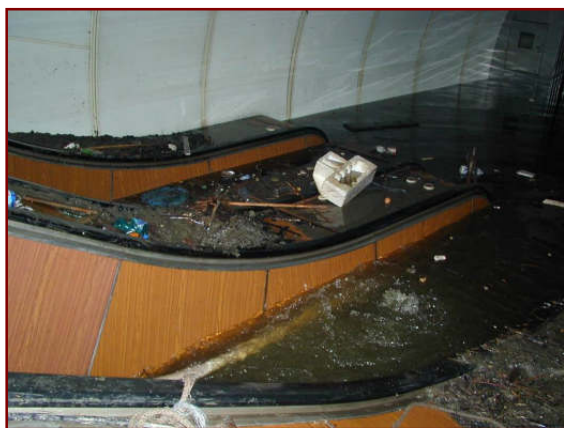
ASOCIACE SDRUŽENÍ PRO OCHRANU A ROZVOJ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ ČR

The Association for the Conservation and Development of the Cultural Heritage in the Czech Republic

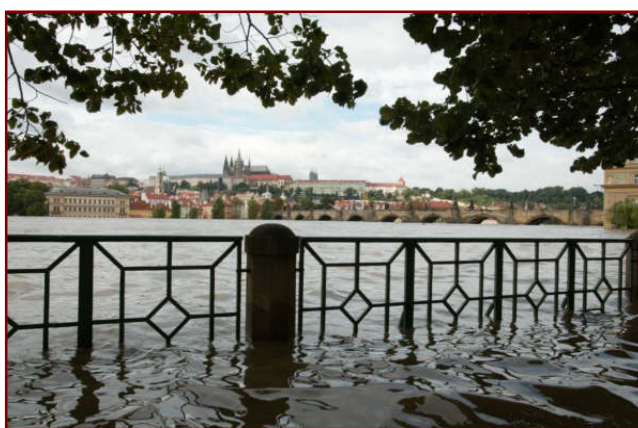
Karolíny Světlé 5, 110 00 Praha 1, Tel.: +420 371 595 624; GSM: +420 777 183 077, +420 737 939 104, +420 736 181 289

VZPOMÍNKA SKORO 40 LET STARÁ.

V ČT 24 v poslední době několikrát denně připomíná hrůza povodní, především těch v r. 2002. Neblahé vzpomínky by bylo dobré rozmnožit o jednu zajímavost, která je svým způsobem aktuální v Praze i dnes.

Sanice metra Křižíkova 2002

Nábřeží u Novotného lávky 2002

Povodňová ochrana byla zpracována na vysoké úrovni již v roce 1980 na objednávku Útvaru hlavního architekta města Prahy (dále ÚHA) v Hydroprojektu a ve Státním ústavu pro rekonstrukce památkových měst a objektů (SURPMO). Vedoucím projektantem byl Ing. Jiří Šindelář, výjimečně erudovaný a poctivý odborník z oddělení přehrad. Na práci se podílela celá řada dalších profesí, já jsem přispěla architektonickou přílohou, řešící ochranu památkových hodnot panoramatu obou břehů Vltavy. Technické údaje byly převzaty od vědeckotechnického rozvoje Povodí Vltavy již v roce 1978.

Smyslem studie, pořízené z iniciativy Ing. Šindeláře, bylo vyvrátit tehdy rozšířené a přehradářskou lobby stále šířené tvrzení, že nebezpečí povodní zažehnala vltavská kaskáda přehrad navždy. Výpočty bylo ale prokázáno, že bez zachování retenční funkce nádrží při plném vytížení hydroelektráren přehrady povodeň naopak urychlí. Voda, která se dříve vsakovala cestou z hor do půdy jejich úbočí, sklouzne rychle po hladině přehrady a doputuje do Prahy o 8 hodin dříve.

Na mapě 1:500 byl zakreslen rozsah záplav, v podélných řezech řečištěm jsou vyznačeny hladiny řeky při povodních – při pevném i upraveném pohyblivém Helmovském jezu. Jednoznačně byla doporučena úprava jezu. Podklady pro architektonickou přílohu byly získány z materiálů SURPMO a z fotografií pořizovaných fototeodolitem ze zaměřených stanovišť na mapě. Fototeodolit měl dlouhou expoziční dobu odpočítávanou na stopkách – místo uzávěrky objektivu posloužil klobouk. Snímky byly krásné, jemnozrné. Významnou přílohou byl plán postupu zabezpečovacích akcí – instalace hradidel do ocelových stojin v kapsách chodníku byla prakticky stejná, jaká je u Novotného lávky instalována dnes, podobně jako zabezpečení ústí Čertovky sklopnými vraty. I o Karlín bylo postaráno. Práci uzavírala ekonomická příloha s propočtem škod – i odklizení bahna zahrnovala. I když tehdy ještě nebylo metro, škody byly ohromující.

Zabezpečovací opatření se v panoramatu nijak neuplatňovala, zabezpečení se navrhovalo posílením exponovaných objektů ve vnitřním zdivu a speciálními úpravami výplní otvorů pod povodňovou hladinou. Přesto měli památkáři větší obavy z ochrany, než ze škod od velké vody – nakonec ale souhlasili.

Ing. Šindelář pořádal přednášky s diapositivu u městských úřadů a různých institucí. Byl již tehdy těžce nemocný. Bohužel, věcné argumenty politicky orientované funkcionáře nezajímaly. Z jejich hlediska byly podezřelé, jaksi v rozporu s euforií z ovládnutí přírody člověkem – povodním jsme přece zamezili, kdo tomu nevěří, je asi nepřítel.

To bylo tenkrát. A jak je to teď? Je na tom občanská společnost se svými požadavky vycházejícími z blízkého poznání skutečnosti lépe? Současné etablované elity na úřadech všeho druhu stejně odmítají diskusi s odbornou i laickou veřejností a usilují vlastně o stejnou hegemonii jako kdysi strana neblahé paměti. Tolik žádaná vzývaná občanská společnost, která je pilířem demokracie, je opět potlačována – stačí se podívat na omezení práv veřejnosti v právě schválené novele stavebního zákona. Zástupci veřejnosti nejsou pro instituce partnery pomáhajícími řešit problémy na základě svých zkušeností, ale nepřátelé, ohrožující jejich monopol, jejich postavení. Nějak se zapomíná, že demokracie je diskuse. Zastupitelská demokracie nemůže fungovat bez diskuse s demokracií přímou – tj. se zástupci těch, od kterých pochází veškerá moc. Jinak se mění na autokracii stranických zástupitelů provázených tupou byrokracií a propadá korupci. Jak je tomu u nás? Nedostáváme se do ohrožení?

15. srpna 2017

ASORKD
Ing. arch. Marie Švábová
viceprezidentka asociace

* *